

Pictorial Meadows Staudemåtter – anlæg og vedligehold

Pictorial Meadows Staudemåtter

Pictorial Meadows Staudemåtter (PM Staudemåtter) adskiller sig fra alle andre typer blomsterenge, der normalt etableres ved såning af frø. Staudemåtterne er designet til at opfylde både menneskers og dyrelivets behov, og de fungerer som en mellemting mellem et almindeligt staudebed og en blomstereng. PM Staudemåtter er oprindeligt udviklet af det engelske firma Pictorial Meadows i nært samarbejde med University of Sheffield og er efterfølgende tilpasset danske forhold af Florum.dk. Pictorial Meadows er et verdens førende firmaer indenfor blomsterenge og stod blandt andet for blomsterbedene til OL i London i 2012.

Staudemåtterne fremstilles her i landet af professionelle gartnere med særlig ekspertise, og fra såning til høst er der fokuseret på at opnå en optimal kvalitet. Fremstillingen tager mellem 12 og 16 uger, og vækstsæsonen ligger fra april til oktober.

Måtterne dyrkes på specialkompost, der er udbragt over særlige nedbrydelige membraner, der søger for at holde måtterne intakte under transporten og mindske ukrudtsvækst. Fremstillingen sker under løbende kontrol fra Pictorial Meadows for at sikre god spiring, det optimale artsudvalg og minimal ukrudtsbelastning, og vi bistår gerne vore kunder med at vælge det rette tidspunkt til levering af de færdige måtter.

Hver staudemåtte skæres og løftes individuelt ved brug af specialudviklet maskineri og omhyggeligt håndarbejde. Størrelsen er normalt 120 centimeter gange 40 centimeter (0,48 kvadratmeter), og ved levering placeres måtten beskyttet på en palle, så den er klargjort til transport. På dette tidspunkt har planterne et fuldt udviklet rodsystem, så der er de bedste forudsætninger for en vellykket etablering af staudebedet, der blot skal lægges på en klargjort og ukrudtsrenset bar jordbund.

De forskellige frøblandinger i PM Staudemåtter giver alle et enestående staudebed med mange gode egenskaber:

- Måttekonceptet er baseret på den nyeste forskning og er udviklet over mange år i et nært samarbejde mellem botanikere og landskabsarkitekter fra Pictorial Meadows og Sheffield Universitet
- Artssammensætningen er designet til at give hver måttetype sit eget harmoniske farvetema
- Artsudvalget er innovativt og samtidig valgt, så det giver et robust staudebed med stor biodiversitet
- Staudebedet er rigtblomstrende og har betydelig prydværdi over en lang sæson
- Artsudvalget giver fine livsbetingelser for bier og andre bestøvende insekter
- Måtterne kan anvendes på utallige måder og kan også bruges på skråninger
- Staudemåtterne giver en hurtig og nem etablering af staudebedet
- Tidsforbruget til vedligehold er stærkt begrænset

Bestilling af staudemåtter

Produktionstiden for det færdige produkt er flere måneder, så der sælges normalt kun forudbestilte Staudemåtter, så det er en god idé at bestille i god tid. Man er selvfølgelig altid velkommen til at kontakte Florum.dk eller Leopolds Rullegræs, da der løbende kan komme mindre partier til salg i vækstperioden. [Florum](http://Florum.dk) Staudemåtter kan skæres fra produktionsstedet og transporteres under de fleste vejrforhold, når der ikke er frost eller snedække. Måtterne klargøres til transport dagen før, de leveres, så det sikres, at de er i optimal stand ved ankomsten. Det anbefales, at måtterne lægges samme dag, som de leveres.

Levering

Ved levering anbringes to staudemåtter i standardmål fladt på en Euro-palle. Levering sker typisk først på ugen, men andet kan aftales med Florum.dk eller Leopolds Rullegræs. Måtterne leveres normalt så tidligt på dagen, at de kan lægges samme dag på det klargjorte areal.

Måtterne leveres på en lastbil med kran eller en liftbil med tilhørende løftevogn, og det forudsætter, at der er adgang til plantearealet på kørefast vej, Der skal være så god plads på leveringsstedet, at en standard lastbil kan få adgang. Hvis leveringsstedet har begrænsede adgangsforhold, skal kunden inden leveringen underrette Florum.dk eller Leopolds Rullegræs, så der kan aftales alternative leveringsmetoder. Hvis det ikke er muligt at benytte en løftevogn på den aktuelle lokation, bedes dette oplyst ved ordreafgivelsen, da det har indflydelse på prisen.

Klargøring af jordarealet

Inden staudemåtten lægges, skal arealet klargøres, så måtten kan placeres på helt bar jordbund, der er fremkommet enten ved lugning eller ved pålæg af ny jord. Det er vigtigt, at jorden er helt rensset for ukrudt, da der ellers kan ske gennemvækst af uønskede arter i måtten. På meget stejle arealer kan det være nødvendigt at sprøjte en eller flere gange mod ukrudt. Det er her vigtigt at klippe eventuelt dødt græs helt ned, før plantning af måtten kan ske. Måtterne leveres fuldgødgede, så det er tilstrækkeligt blot at vande området grundigt, før måtten placeres.

Udlægning af staudemåtter

Jo tættere man placerer pallerne med staudemåtterene på udlægningsarealet, jo nemmere går arbejdet. Det er vigtigt at holde staudemåtten fugtig, hvis den ikke placeres på voksestedet med det samme. Placer aldrig måtterne i direkte sol og sæk dem gerne med Fibertex. Måtterne kan uden problemer løftes med håndkraft, så de kan anbringes på det aktuelle areal. I starten skal man forvente, at der er luft mellem de enkelte planter, da det giver de bedste muligheder for, at alle arter udvikler sig optimalt.

Enkelte af måtterne kan virke løse i jordstrukturen og kræver særlig forsigtig behandling. Eventuelle løse dele af måtten bør ikke anbringes i hjørnerne eller i kanterne. Man opnår det bedste resultat ved at starte med at placere måtterne langs bedets omkreds og så fylde op med måtter anbragt på rette linjer. Man kan med fordel lægge måtterne i forbandt.

Hvis der er behov for at dele måtterne, kan det nemt gøres ved at folde måtten tilbage og så skære måtten fra bunden med en Stanleykniv eller tilsvarende. Efterfølgende lægges måtten fladt ned, og så man kan trække den afskårne del fri. Selv små dele af måttejorden indeholder værdifulde planter, så rester kan være nyttige til at fylde op i eventuelle huller i det færdige bed.

Hvis man arbejder på et skrånende areal kan måtten med fordel fæstnes med pløkke, hvor der normalt skal bruges tre stænger pr. måtte. Når bedet er færdiglagt, skal det med det sammen gennemvandes grundigt. Hvis bedet anlægges om sommeren, er det vigtig at vande omhyggeligt i den efterfølgende periode. Hvis måtterne lægges om vinteren eller i efteråret, er det kun nødvendigt at vande ved etableringen af bedet.

Efterfølgende pleje

For at sikre et mangeårigt, sundt og smukt staudebed er løbende pleje vigtig. Den vigtigste opgave er at skære staudebedet ned, når vækstsæsonen er slut, og efterfølgende indsamle det afklippede plantemateriale. Dette hjælper til at holde ukrudtet nede, forhindre frøspredning og til at undgå for meget veddannelse i stauderne, og samtidig fremmer nedklipningen nyvækst hos flest mulige stauder. Denne afklipping bør foretages efter overstået blomstring og frøsætning. Arbejdet kan dog også udføres på vilkårlige tidspunkter i løbet af året, hvad der vil have forskellige konsekvenser som beskrevet nedenfor.

Staudeføddet kan også klippes om foråret, efter bladudviklingen for alvor er kommet i gang, hvad der vil give en senere blomstring end normalt. Jo tættere på blomstringstidspunkter man skærer, jo senere bliver blomstringen. En forårsklipning kan også give et mere kompakt bed, hvad der kan være en fordel, hvis bedet er placeret på et frugtbart dyrkningssted med kraftig vækst og tilhørende stor plantehøjde.

En sommerbeskæring af én eller få udvalgte arter kan være nyttig, hvis nogle arter har tendens til at udkonkurrere de andre stauder. Sommerbeskæring kan også give en ekstra blomstring i sensommeren eller det tidlige efterår. Denne type klipping foretages normalt, når bedet har passeret højdepunktet af den første omgang blomstring.

Beskæring i det sene efterår giver et pænere og mere ensartet udseende bed, når blomstring og frøsætning først er overstået.

Vinterbeskæring sker fra januar og frem til begyndelsen af foråret. Dette er sidste mulighed for at klippe bedet før vækstsæsonen. Hvis man efterlader det afklippede plantemateriale, kan det hjælpe fugle, smådyr og insekter til at komme bedre igennem vinteren. Det afklippede materiale kan opnå sin helt egen prydværdi, hvis stængler og blade dækkes af frost og rim. Afklippet bør dog fjernes senest i det tidlige forår, så den nye vækst kan ske uhindret.

Klipning og indsamling

Den bedste metode til løsning af denne opgave afhænger af staudebedets størrelse. Under alle omstændigheder skal man sætte på en klippehøjde omkring de 100 millimeter (10 centimeter).

Et bed på få kvadratmeter kan sagtens klares med håndarbejde, hvor man blot bruger en hækkesaks og efterfølgende en rive. Lidt større arealer vil kræve en motordrevet fingerklipper eller en buskrydder, og også her vil der være brug for at fjerne det afklippede plantemateriale.

De helt store staudebede kræver en traktor, der er monteret med skæreaggregat – for eksempel en rotorklipper eller en bred fingerklipper - og en automatisk opsamler. Det kan her være en fordel, hvis opsamleren løbende kan tømmes over i en ledsagende vogn. Det benyttede skæreaggregat skal være så effektivt, at planterne klippes rent af og ikke blot rives op. Dette problem opstår særligt med klippemaskiner med roterende knive og ikke mindst, hvis bladene ikke er tilstrækkeligt skarpe.

Ukrudt

Gennem alle led i produktionsprocessen er der gjort mest muligt for, at staudemåtten skal være fri for ukrudt, men enkelte uønskede planter kan overleve helt frem til leveringen. Når først staudebedet er etableret og er i god vækst, vil det være ganske modstandsdygtigt over for indvandring af forskellige former for ukrudt, så der kun er minimalt behov for lugning.

Man skal især være opmærksom på bredbladet flerårigt ukrudt som eksempelvis skræpper, syre, tidsler, snerler, nælder, brombær og kvikgræs, der bør fjernes snarest belejligt. Det anbefales derfor, at man

kontrollerer staudebedet for uønskede plantearter hver maj og igen ved midsommer og luger for ukrudt hurtigst muligt.

Er der brug for yderligere oplysninger, er man velkommen til at kontakte Florum.dk eller Leopolds Rullegræs.

Pictorial Meadows Staudemåtter sælges i samarbejde med

FLORUM.DK

Tlf. + 45 23 98 66 45

Mail: jan@florum.dk

LEOPOLDS RULLEGRÆS

Tlf. 56 87 00 95

Mail: info@leopolds-rullegraes.dk